

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مرکز تحقیقات بیماریهای دهان و دندان

مرکز مولفه های اجتماعی موثر بر سلامت دهان و دندان

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه:

جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی

عنوان:

تعیین اعتبارسنجی نسخه فارسی پرسشنامه HeLD-14 برای سنجش سواد سلامت دهان

استاد راهنما:

دکتر نادر نوابی

پژوهش و نگارش:

پویا نیک روش

شماره پایان نامه: ۱۰۹۵

سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹

Kerman University of Medical Sciences

Dental School

Dental and Oral Diseases Research Center

For the Certificate of

Doctoratein Dental Surgery

Title:

Determining the validity of the Persian version of the Held-14 questionnaire for assessing health literacy

Supervisor:

Dr N . navabi

By: pooya nikravesb

Year: 2019_2020

Thebis Nnumber:1095

چکیده :

سابقه و هدف :

امروزه پرسشنامه های متعددی برای سنجش سواد سلامت دهان در سطح دنیا مورد استفاده قرار میگیرد که یکی از جدیدترین آنها پرسشنامه ۱۴ آیتمی سواد سلامت در دندانپزشکی یا HeLD-14 است اما نسخه فارسی این پرسشنامه تهیه نشده و لذا هدف مطالعه حاضر اعتبارسنجی این پرسشنامه در میان ایرانیان بوده است

روش اجرا :

در مطالعه اعتبارسنجی حاضر ۴۰۰ فرد داوطلب بزرگسال مراجعه کننده به دانشکده و کلینیکهای دندانپزشکی شهر کرمان شرکت نمودند . تمام شرکت کنندگان متن ترجمه شده فارسی حاصل از ترجمه استاندارد مستقیم و معکوس از HeLD-14 را تکمیل نمودند . در بررسی ویژگیهای سیکومتریک این ابزار از بررسی پایایی (همسانی درونی) ، روایی سازه و آنالیز فاکتوری استفاده گردید.

یافته ها :

نسخه ترجمه شده HeLD-14 بنا به ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده ۰/۸۰۹ از پایایی بالایی برخوردار بود . متغیرهای سلامت دهان اظهار شده توسط خود افراد (میزان مراجعه به دندانپزشک در یکسال اخیر ، وضعیت سلامت دهان ، میزان نیاز به درمانهای دندانپزشکی و استفاده از پلاکهای پروتز متحرک) با نمره مجموع HeLD-14 ارتباط معنی داری داشت ($P < 0.05$) که دال بر روایی سازه قابل قبول ابزار بود . همچنین آنالیز فاکتوری تاییدی نشان داد که با توجه به شاخصهای قیصر -میر -ولکین (۰/۶) ، آزمون بارتلت ($P = 0.0001$) و نمودار Scree ابزار حاضر فاکتور پذیر و تک بعدی می باشد .

نتیجه گیری :

نسخه فارسی HeLD-14 ابزاری تک بعدی و فاکتور پذیر با روایی و پایایی قابل قبول جهت سنجش سواد سلامت دهان در میان جوامع فارسی زبان است و این ابزار خلاصه را می توان به سهولت در تحقیقات و ارزیابی های بالینی مورد استفاده قرارداد .

واژه های کلیدی : سلامت دهان ، سواد سلامت دهان ، پرسشنامه ، فارسی ، اعتبارسنجی

Abstract:

Background and aim: Nowadays there are multiple questionnaires used to measure oral health literacy (OHL) worldwide. One of the newest indicators in this field is 14-item Health Literacy in Dentistry (HeLD-14) questionnaire but it has never been applied in Persian and the purpose of the present study was to validate the usage of HeLD-14 among Iranians.

Methods: A consecutive sample (n= 400 adults) of the Kerman dental school and clinics attending patients participated in this validation study. All participants self-completed the (standard forward & backward) translated HeLD-14. Reliability (internal consistency), construct validity and factor analysis were carried out to evaluate the psychometric properties.

Results: The translated HeLD-14 had high reliability (Cronbach's alpha was 0.809). Self-reported oral health variables (referring to a dentist in the last year, oral health, perceived need to dental treatments & having removable prosthesis appliances) were significantly associated with HeLD-14 scores ($P < 0.05$) indicated sufficient construct validity. Moreover, in the confirmatory factor analysis, the factorable and unidimensional model for HeLD-14 approved through Scree plot, KMO (Kaiser – Myer – Olkin) =0.6, $p = 0.0001$ for Bartlett's'.

Conclusions: The Persian version of HeLD-14 is a valid, reliable, factorable & unidimensional instrument for assessing OHL among Persian population. This short form instrument will be easy and efficient for use in research and clinical settings.

Key Words: Oral Health, Oral Health Literacy, Questionnaire, Persian, Validation

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	چکیده فارسی
	چکیده انگلیسی
	فصل اول
۱	کلیات
۲	۱-۱ تعریف و اهمیت سواد سلامت
۴	۱-۲ سواد سلامت دهان تعریف و ابزارها
۷	۱-۳ اهمیت پژوهش
۸	۱-۴ اهداف و فرضیات:
	۱-۴-۱ هدف اصلی طرح
	۱-۴-۲ اهداف جزئی طرح
	۱-۴-۳ اهداف کاربردی طرح
	۱-۴-۴ فرضیات و سؤالات پژوهش
	فصل دوم
۱۱	مروری بر مقالات
	فصل سوم
۱۳	

روش اجرا

۱۵	۱-۳ ترجمه پرسشنامه
۱۶	۳-۲ تعیین ویژگی های سیکو متریک ابزار (روایی و پایایی): ۳-۲-۱ روایی سازه Construct
۱۸	۲-۲-۳ تعیین پایایی Reliability ۳-۳ تحلیل عاملی

فصل چهارم

۱۹	یافته ها
----	----------

فصل پنجم

۳۰	بحث و نتیجه گیری
----	------------------

۳۶	منابع
----	-------

جدول شماره ۱ - ۴ : ویژگیهای دموگرافیک افراد پاسخ دهنده به پرسشنامه HeLD_14

۲۲

جدول شماره ۲ - ۴ : توزیع پاسخ های افراد شرکت کننده به پرسش های HeLD_14

۲۳

جدول شماره ۳ - ۴ : تعیین روایی سازه برای پرسشنامه HeLD_14

۲۴

جدول شماره ۴ - ۴ : نتیجه بررسی پایایی پرسشنامه HeLD-14

۲۵

جدول شماره ۵ - ۴ : فاکتور پذیر بودن پرسشهای پرسشنامه

۲۶

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۲۷	نمودار شماره ۱-۴ : ترسیم توزیع پاسخهای افراد به پرسشهای HeLD-14
۲۸	نمودار شماره ۲-۴ : توزیع سواد سلامت دهان افراد شرکت کننده به دو گروه ضعیف و قابل قبول
۲۹	نمودار شماره ۳-۴ : رسم scree plot یک فاکتور را برای پرسشنامه HeLD-14 را نشان میدهد

فهرست ضمايم

صفحه

عنوان

ضميمه شماره يك - متن انگليسي پرسشنامه HeLD-14 ۴۰

ضميمه شماره دو - متن فارسي تايد شده از HeLD-14 پس از مرحله ترجمه ۴۱

ضميمه شماره سه - پرسشهای دموگرافیک و پرسشهای مربوط به بخش تعيين روايي سازه ۴۲

References:

1. Mellor D, Russo S, McCabe MP, Davison TE, George K. Depression training program for caregivers of elderly care recipients: implementation and qualitative evaluation. *Journal of gerontological nursing*. 2008; 34(9):8-15.
2. Tehrani Banihashemi S-A, Amirkhani MA, Haghdoost AA, Alavian S-M, Asgharifard H, Baradaran H, et al. Health Literacy and the Influencing Factors: A Study in Five Provinces of Iran. *Strides in Development of Medical Education*. 2007;4(1):1-9.
3. Liao L-L, Shih S-F, Liu C-H, Osborne RH. Health literacy and the determinants of obesity: a population-based survey of sixth grade school children in Taiwan. *BMC Public Health*. 2016;16(1):280.
4. Adams RJ, Stocks NP, Wilson DH, Hill CL, Gravier S, Kickbusch I, et al. Health literacy: a new concept for general practice? *Australian family physician*. 2009;38(3):144.
5. Izadirad H, Zareban I. The Relationship of Health Literacy with Health status, Preventive Behaviors and Health services Utilization in Baluchistan, Iran. *J Educ Community Health*. 2015;2(3):43-50.
6. Tavousi M, Ebadi M, Fattahi E, Jahangiry L, Hashemi A, Hashemiparast M, et al. Health literacy measures: A systematic review of the literature. *Payesh (Health Monitor)*. 2015;14(4):485-96.
7. Nutbeam D, Kickbusch I. Advancing health literacy: a global challenge for the 21st century. *Health Promotion International*. 2000;15(3):183-4.
8. Williams M, Parker R, Baker D, Coates W, Nurss J. The impact of inadequate functional health literacy on patients' understanding of diagnosis, prescribed medications, and compliance. *Acad Emerg Med*. 1995;2(5):386.
9. Sørensen K, Van den Broucke S, Fullam J, Doyle G, Pelikan J, Slonska Z, et al. Health literacy and public health: a systematic review and integration of definitions and models. *BMC public health*. 2012;12(1):80.
10. Montazeri A, Tavousi M, Rakhshani F, Azin SA, Jahangiry K, Ebadi M, et al. Health Literacy for Iranian Adults (HELIA): development and psychometric Properties. *Payesh* Sep-Oct 2014 ;13 (5) : 589- 9.

11. Mohseni M, Khanjani N, Iranpour A, Tabe R, Borhaninejad VR. The Relationship Between Health Literacy and Health Status Among Elderly People in Kerman. *Iranian Journal of Ageing*. 2015;10(2):146-55.
12. Dickson-Swift V, Kenny A, Farmer J, Gussy M, Larkins S. Measuring oral health literacy: a scoping review of existing tools. *BMC Oral Health*. 2014; 14:148.
13. Richman JA, Lee JY, Rozier RG, Gong DA, Pahel BT, Vann WF Jr. Evaluation of a word recognition instrument to test health literacy in dentistry: the REALD-99. *J Public Health Dent*. 2007; 67(2):99-104.
14. Lee JY, Rozier RG, Lee SY, Bender D, Ruiz RE. Development of a word recognition instrument to test health literacy in dentistry: the REALD-30--a brief communication. *J Public Health Dent*. 2007 ;67(2):94-8.
15. Pakpour AH, Lawson DM, Tadakamadla SK, Fridlund B. Validation of Persian rapid estimate of adult literacy in dentistry. *J Investig Clin Dent*. 2016 ;7(2):198-206.
16. Gong DA, Lee JY, Rozier RG, Pahel BT, Richman JA, Vann WF Jr. Development and testing of the Test of Functional Health Literacy in Dentistry (TOFHLiD). *J Public Health Dent*. 2007 ;67(2):105-12.
17. Cartes-Velásquez RA, Luengo Machuca L. Adaptation and validation of the oral health literacy instrument for the Chilean population. *Int Dent J*. 2017;67(4):215-20.
18. Blizniuk A, Ueno M, Furukawa S, Kawaguchi Y. Evaluation of a Russian version of the oral health literacy instrument (OHLI). *BMC Oral Health*. 2014; 14:141.
19. Lee J, Stucky B, Rozier G, Lee SY, Zeldin LP. Oral Health Literacy Assessment: development of an oral health literacy instrument for Spanish speakers. *J Public Health Dent*. 2013;73(1):1-8.
20. Bridges SM, Parthasarathy DS, Au TK, Wong HM, Yiu CK, McGrath CP. Development of functional oral health literacy assessment instruments: application of literacy and cognitive theories. *J Public Health Dent*. 2014;74(2):110-19.
21. Wong HM, Bridges SM, Yiu CK, McGrath CP, Au TK, Parthasarathy DS. Validation of the Hong Kong Oral Health Literacy Assessment Task for paediatric dentistry (HKOHLAT-P). *Int J Paediatr Dent*. 2013 ;23(5):366-75.

22. Jones K, Parker E, Mills H, Brennan D, Jamieson LM. Development and psychometric validation of a Health Literacy in Dentistry scale (HeLD). *Community Dent Health*. 2014 ;31(1):37-43.
23. Hom JM, Lee JY, Divaris K, Baker AD, Vann WF. Oral health literacy and knowledge among patients who are pregnant for the first time. *The Journal of the American Dental Association*. 2012;143(9):972-80.
24. Firmino RT, Ferreira FM, Paiva SM, Granville-Garcia AF, Fraiz FC, Martins CC. Oral health literacy and associated oral conditions: A systematic review. *Journal of the American Dental Association*. 2017;148(8):604-13.
25. [Naghbi Sistani MM](#), [Montazeri A](#), [Yazdani R](#), [Murtomaa H](#). New oral health literacy instrument for public health: development and pilot testing. [J Investig Clin Dent](#). 2014 Nov; 5(4):313-21.
26. Jones K, Brennan D, Parker E, Jamieson L. Development of a short-form Health Literacy Dental Scale (HeLD-14). *Community Dent Oral Epidemiol*. 2015 Apr;43(2):143-51.
27. Ju X, Brennan DS, Parker E, Chrisopoulos S, Jamieson L. Confirmatory factor analysis of the health literacy in dentistry scale (HeLD) in the Australian population. *Community Dent Health*. 2018 Aug 30;35(3):140-147.
28. Henderson E, Dalawari P, Fitzgerald J, Hinyard L. Association of Oral Health Literacy and Dental Visitation in an Inner-City Emergency Department Population. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 2018; 15:1748.
29. Ghaffari M, Rakhshanderou S, Ramezankhani A, Mehrabi Y, Safari-Moradabadi A. Protocol of the TOHLA instrument: A Test of Oral Health Literacy in Adults. *J Educ Health Promot*. 2020 Jan 30; 9:11.
30. Navabi N, Nakhaee N, Mirzadeh A. Validation of a Persian Version of the Oral Health Impact Profile (OHIP-14). *Iranian J Publ Health* 2010; 39 (4):135-9.
31. Nazeri AM, Nakhaee N, Navabi N. Validation of an ultrashort Persian version of Oral Health Impact Profile (OHIP-5) Questionnaire. *Pesqui Bras Odontopediatria Clín Integr*. 2020; 20: e5073.
32. Navabi N, Najminouri F, Tavallaie M. Assessment of oral health literacy: A systematic review of validated worldwide versus Persian measures. *J Oral Health Oral Epidemiol* 2020; 9(1): 7-15.

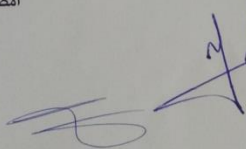
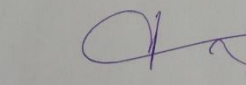
33. Naghibi Sistani MM, Virtanen JI , Yazdani R, Murtomaa H. Association of oral health behavior and the use of dental services with oral health literacy among adults in Tehran, Iran. *Eur J Dent.* 2017 Apr-Jun; 11(2): 162–7.
34. Naghibi Sistani MM, Yazdani R, Virtanen J, Pakdaman A, Murtomaa H. [Determinants of Oral Health: Does Oral Health Literacy Matter?](#) ISRN Dent. 2013; 2013: 249591. Published online 2013 Mar 13.
35. Yazdani R, Esfahani EN, Kharazifard MJ. Relationship of Oral Health Literacy with Dental Caries and Oral Health Behavior of Children and Their Parent. *J Dent (Tehran)* 2018 Sep; 15(5): 275–82.
36. Malek Mohammadi T, Malekmohammadi M, Hajizamani HR, Ayobi Mahani SH. Oral health literacy and its determinants among adults in Southeast Iran. *Eur J Dent.* 2018 Jul-Sep; 12(3): 439–42.
37. Khodadadi E, Niknahad A, Naghibi Sistani MM, Motalebnejad M. Parents' Oral Health Literacy and its Impact on their Children's Dental Health Status. *Electron Physician.* 2016 Dec; 8(12): 3421–25.
38. Sistani MM, Yazdani R, Virtanen J, Pakdaman A, Murtomaa H. Oral health literacy and information sources among adults in Tehran, Iran. *Community Dent Health.* 2013 Sep; 30(3): 178–82.

بسمه تعالی
 دانشگاه علوم پزشکی کرمان
 دانشکده دندانپزشکی

« صور تجلسه دفاع از پایان نامه تحصیلی »

با تاییدات خداوند متعال جلسه دفاع از پایان نامه پویا نیک روش درجه دکترای حرفه ای در رشته دندانپزشکی تحت عنوان "تعیین اعتبار سنجی نسخه فارسی پرسشنامه HeLD-14 برای سنجش سواد سلامت دهان " در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی به تاریخ ۹۹/۶/۵ برگزار گردید. هیات داوران که قبلا پایان نامه ایشان را مطالعه نموده اند، پس از شنیدن دفاعیات و پرسشهای لازم از ایشان نتیجه را به شرح زیر اعلام می کنند. پایان نامه در وضع فعلی مورد قبول است و نامبرده با نمره ۱۸/۹۹ امتیاز بسیارخوب را دریافت نموده است.

امضاء	نام و نام خانوادگی:	هیات داوران
	دکتر نادر نوابی	استاد راهنما
	دکتر ملوک ترابی	معاون پژوهشی
		اساتید مدعو
		دکتر مریم السادات هاشمی پور
		دکتر مریم راد
		دکتر مریم قزوینی

مراتب فوق مورد تایید است

رئیس دانشکده دندانپزشکی
 دکتر علی اسکندری زاده
